

Vogeldorp moet blijven voor mensen met laag inkomen

Het was in 1918 dat Vogeldorp in Amsterdam-Noord onderdak bood aan tweehonderd gezinnen. Tijdelijk. Tenminste, dat werd verteld. Maar de noodwoningen in Vogeldorp zijn er nog steeds. De bewoners hebben er mee leren leven dat ze na elke opknopbeurt te horen krijgen dat het over vijftien jaar gebeurd is met hun dorpje. Twaalf jaar geleden was de laatste opknopbeurt. Zal het dan in 1998 echt gesloopt gaan worden? Niemand durft het te zeggen.

"Als het aan ons ligt wordt er niks gesloopt maar komt er weer een fikse opknopbeurt in 1996", zegt Ida de Groot, lijndienst-buschauffeur en sinds tweeënehalf jaar woonachtig in Vogeldorp. Ze betaalt een huur van rond de tweehonderd gulden en daar is ze zeer tevreden over. "Ik fietste hier wel eens langs en zei dan tegen mezelf: hier wil ik wonen. Maar ja, dat wil iedereen, dacht ik. Maar toen ik schreef op een advertentie van 'minder gewilde woningen' bleek het om een woning in Vogeldorp te gaan. Wie had dat kunnen dromen."

Wie in Vogeldorp woont, wil er niet meer weg. Meer dan zeventig procent van de bewoners woont er langer dan zeven jaar. Vooral mensen met een laag inkomen, veel jonge mensen en ouderen, wonen in het idyllische dorpje in Amsterdam-Noord. Er zijn nauwelijks kinderen, hoewel er een speelplaatsje is. De noodwoningen zijn gebouwd op betonnen platen, er is niet geheid. Enkele platen zouden gescheurd zijn. "We hebben nog twee jaar, dan komt er een technisch onderzoek, onder andere naar de platen. Daarna wordt er een beslissing genomen over onze woningen. Een opknopbeurt of nieuwbouw." De huizen zijn slecht, dat moet Ida toegeven, maar volgens haar zijn de bewoners er tevreden mee, zeker als je het afweegt tegen de hoogte van de huur. Maar ook als het dorp opgeknapt wordt, zal er een huurverhoging van misschien wel 70 gulden komen. "Maar het gaat niet alleen om de lage huur. We hebben het hier ook ontzettend naar onze zin. Dit dorp, in deze vorm, moet gewoon blijven. Daar gaan we voor zorgen. We hebben de stichting Vrienden van Vogeldorp opgericht en we zijn hard aan het werk om ons dorp te promoten", zegt Ida de Groot. Zij is een van de zeven actieve leden van de bewonerscommissie De Vrije Vogels. "We hebben vorig jaar een festival gehouden in de buurt met muziek, eten en drank. Een fantastisch feest, dat gaan we deze zomer herhalen. We zijn nu bezig met de wedstrijd 'Wie heeft de grootste zonnebloem'. We gaan binnenkort de deuren langs met zonnebloempitten."

Maar als de mensen hier zo graag willen blijven wonen, waarom zijn al die activiteiten dan nodig om Vogeldorp te promoten?

"Omdat de bewoners hier een mentaliteit hebben van 'we kunnen er toch niets tegen doen'", zegt Marijk Spaan. Zij woont tien jaar in Vogeldorp, ze is beeldend kunstenaar en heeft haar atelier op het Vogelplein. "Mensen hier hebben altijd gehoord dat ze binnenkort weg moeten, dan bemoei je je niet met de omgeving. De gemeente heeft zonder bestemmingsplan het kanaal gedempt, de bewoners zijn daarin nooit gehoord en niemand deed er iets tegen. Je moet hier toch weg."

Hoogbouw

Vogeldorp bestaat uit tweehonderd kleine rijtjes-huizen. In de dwarsstraten is er laagbouw en de buitenste ring bestaat uit 'hoogbouw'. Dat betekent niet meer dan dat deze woningen een eerste verdieping hebben. Ida de Groot woont in een poortwoning en heeft nog een extra kamer boven de poort. De woonkamer is klein, in het halletje kun je net je schoenen kwijt en het keukentje is zo smal dat twee mensen elkaar niet kunnen passeren. De woningen zijn opgetrokken uit enkelsteens muurtjes, ze zijn tochtig, vochtig en gehorig. De huizen staan zo dicht op elkaar dat als je de collectieve tuin achter het huis ingaat je gelijk bij de burens naar binnen staat te kijken. Maar dat alles kan de bewoners van Vogeldorp niets schelen. Ida: "Het is gezellig. Zomers is er veel buitenleven. Een beetje in de zon voor het huis. Samen met de burens barbecuen, een drankje erbij, hartstikke gezellig. Je kent dat wel." Nou, eigenlijk niet. Ziet u de bewoners van Osdorp of de Pijp wel eens op de stoep barbecuen?

Groenstrook

Ida en Marijk zijn die morgen naar de deelraad geweest. Er moeten bedrijven herrijzen op het gedempte kanaal voor de voordeur van Ida. Een eindje verder is een graafmachine bezig om ook de rest van het kanaal in te dammen. "Wij willen dat water terug", zegt Marijk. "Dat er bedrijven en een low budget-hotel moet komen daar hebben niets op tegen maar er moet wel een duidelijke scheiding komen. Wat de deelraad wil is een strook groen van 15 meter breed tussen de straat en de bedrijven. Wij zeggen: als het kanaal nu terugkomt dan kijk je tegen de bedrijvigheid op het water aan, met wat boompjes aan de kant en bootjes in het water. Als daarachter dan een blinde muur van een bedrijf of een hek van het low budget hotel staat dan is dat toch een heel ander gezicht." Hoe de politiek denkt over Vogeldorp weten de dames van de bewonerscommissie niet, maar het sectorhoofd van wonen en werken van de deelraad luistert wel. "Maar ja, ons plan kost geld en het andere plan brengt juist geld op. Maar er is een lichtpuntje: we hadden een rekenfout gevonden bij het plan van de 15 meter groenstrook. Toen viel het dus toch nog tegen", zegt Ida enthousiast.

Over Woningbedrijf Noordoost zijn ze ook niet negatief. "Zij hebben best oren naar experimenten als casco-huur", zegt Marijk en Ida vult aan: "Kijk, de zelfwerkzaamheid is hier altijd hoog geweest. Dus daar zit best wel wat in. Moeten we natuurlijk wel weer een oplossing vinden voor de ouderen. Je kunt niet van oude mensen verwachten dat ze alles zelf gaan doen in hun woning." Marijk: "Nu Woningbedrijf Noordoost gefuseerd is met Noordwest valt Disteldorp onder de zelfde verhuurder als Vogeldorp." Disteldorp is gelijkwaardig aan Vogeldorp. "Misschien kunnen we samen onze schouders er onder zetten om deze dorpen te behouden. Aantrekkelijke dorpen voor mensen met een laag inkomen."

Ida,

Als er nog onwaaarheden in voortkomen wil ik dat graag van je horen.

Louis de Jonge

6849454